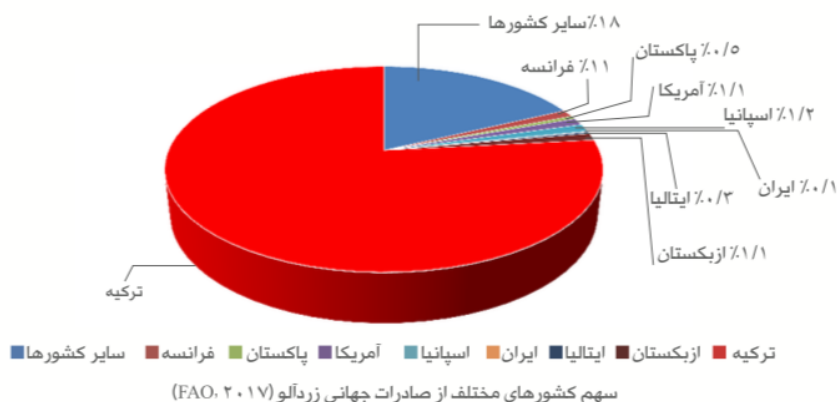

"سهند ۹۷" رقم جدید زردآلو با قابلیت خشکباری و انبارمانی مناسب صادرات

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی آذربایجان شرقی* و موسسه تحقیقات علوم باغبانی

بیان مسئله

ایران با تولید حدود ۲۵۰ هزار تن زردآلو و قیصی پس از کشورهای ازبکستان و ترکیه، در رتبه سوم تولید این محصول در دنیا قرار دارد. صادرات سالانه زردآلو حدود ۲/۵ میلیون دلار است. استفاده گسترده از همسانه‌ها و ژنوتیپ‌های محلی کم بازده، سنتی بودن و هزینه بالای تولید زردآلو در اغلب مناطق کشور، باعث ناهماهنگی محصول با نیاز بازار، عدم درآمدزایی کافی و در نتیجه ضعف در صادرات اشکال خشکباری و تازه خوری این محصول مهم باغی شده است. جایگاه فعلی ایران در عرصه تجارت جهانی زردآلو در شکل ذیل ارائه شده است. در حال حاضر کانون‌های تولید زردآلو در کشور اغلب چهره سنتی دارند. یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی آنها، بالا بودن هزینه‌های تولید است که این مشکل با معرفی و ترویج ارقام پرمحصول با قابلیت‌های دوره رسیدگی طولانی و خشکباری، تا حد زیادی رفع خواهد شد.

معرفی دستاورد

رقم سهند ۹۷، یک رقم جدید زردآلوی دیررس با قابلیت خشکباری، انبارمانی و حمل و نقل (به دلیل سفتی) است. عملکرد باردهی آن با رقم اردوباد ۹۰ (به عنوان یکی از برترین ارقام تجاری کشور) در شرایط استفاده از پایه بذری تفاوت معنی‌داری ندارد، اما سازگاری آن با یک پایه ترکیبی پاکوتاه‌کننده استثنایی که برای این رقم شناسایی شده، می‌تواند عملکرد باردهی آن را از طریق افزایش تراکم کاشت در واحد سطح تا ۳۰ درصد افزایش و در عین حال هزینه‌های تولید، اتلاف محصول و مصرف نهاده‌ها را کاهش چشمگیری دهد. استفاده از ویژگی دیررسی این رقم، امکان عرضه دیرنگام، بازه زمانی طولانی‌تر محصول به بازار و در نتیجه بهبود اقتصاد بهره‌برداران را فراهم می‌سازد. علاوه بر این، نسبت وزن میوه به هسته این رقم ۲۵/۶ و هسته آن از گوشت میوه جداست که از نظر کاربری صنعتی و تبدیلی، اهمیت بالایی دارد.

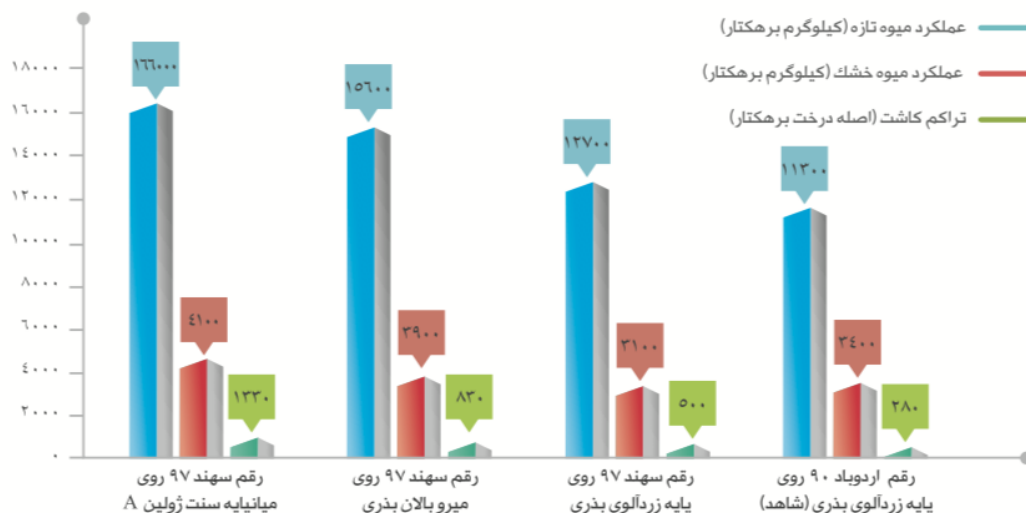
فرایند تجاری‌سازی دستاورد

این رقم اخیراً معرفی و طی نامه شماره ۹۴۵۱/۲۰۰/۴۹۴ تاریخ ۹۷/۱۰/۱۴ توسط رئیس محترم سازمان ابلاغ شده است. با توجه به ویژگی‌های منحصر به فرد این رقم و ترویج آن به بهره‌برداران، فرایند تجاری‌سازی و نفوذ آن به چرخه تولید در آینده نزدیک میسر خواهد شد.

پتانسیل اقتصادی و اثربخشی

این رقم به طور استثنایی روی میان پایه سنت‌جولین A (با پایه میروبالان) حدود ۶۰ درصد نسبت به حالت پیوندشده روی پایه زردآلوی بذری، پاکوتاه می‌شود که منجر به افزایش تراکم کاشت تا ۱۳۳۰ اصله در هکتار می‌گردد. این در حالی است که میانگین تراکم کاشت برای ارقام مختلف زردآلو، ۲۳۳ اصله در هکتار است. باردهی این رقم روی پایه میروبالان بذری، ۱۵/۶ تن در هکتار (افزایش ۳ تنی) و روی میان پایه سنت‌جولین A بیش از ۱۶ تن در هکتار است (حدود ۷ تن بیشتر از عملکرد رقم شاهد اردوباد ۹۰). ارزیابی میدانی قیمت متوسط هر کیلوگرم زردآلو در بازارهای تره‌بار در سال جاری و تحلیل درآمد هر هکتار باغ زردآلو با تراکم‌های مختلف و مقایسه آن با عملکرد رقم تجاری اردوباد ۹۰ (شاهد) بیانگر این است که استفاده از رقم سهند ۹۷ به ویژه پایه پاکوتاه‌کننده منجر به پیامدهای نویدبخش و ارتقای اقتصاد بهره‌برداران زردآلو خواهد شد.

عملکرد ترکیب‌های پیوندی رقم سهند ۹۷ با میانپایه و پایه‌های مختلف در مقایسه با شاهد

* حمید رهنمون، رحیم قره شیخ بیات، ابراهیم گنجی مقدم، جلیل دژم‌پور، احمد بایبوردی، محمد زرین‌بال، حسین محمدی مزرعه، جابر سلیمانی، علی شهنوازی، محمد محمدی‌پور، حسین فتاحی، حسین منصورفر، حسن مسلمی، سید محمد طباطبائی، طاه‌آذری‌نژاد، پریسا زرگری‌پور، سیما بینا، شکراله مرادی و ابوالفضل ایروانی